

Karšta, tvanku.
Saulė teka 5:27, leidžiasi 25

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Ice 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Liepos- July 13 d., 1971 m.

Kaina 15c

163

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian in The United States

HANOJUS PRIPAZINS NEUTRALU VIETNAMĄ?

SUSAUDĖ MAROKO SUKILIMO VADUS

Libija ir Egiptas žinojo apie sukilimo planus

RABATAS. — Maroko karalius Hassanas, likęs gyvas po nepavykusio sukilimo sekmadienį paskelbė, kad trys generolai ir penki pulkininkai, bei keli civiliai bus sušaudyti pirmadienį, kai bus baigtas jų tardymas. Sukilimo vadas buvo karaliaus rūmų puolimo metu. Jis buvo patikimas karaliaus rėmėjas, išdavęs savo draugus 1963 metų sukilime, kuriame ir jis pats buvo įtrauktas dalyvaui. Karalius tada jam pavedė vadovauti karo mokyklai, kurios karininkai, viso 1,400 vyrų, sukilimą ir vykdė.

Sukilėlių planas buvo toks — pulti karaliaus rūmus, kuriuose buvo karaliaus 42 metų suaktyvėjusi proga susirinkusi visa valdžia. Vieną puolimą buvo manoma nušauti visą vyriausybę. Generolai Medbouh, Mustapha, Bougrine ir Hambou, nepasitiekdami kariūnų nuotais, žinodami, kad daugelis jų kariūnų gerbia, pasakė kariūnams, kad karaliui gresia pavojus ir reikia vykti jo gelbėti.

Apie 30 svečių, jų tarpe užsienio diplomatų, puolime žuvo, be to, žuvo vienintėlis Maroko field maršalas, trys generolai, turizmo ministeris ir kiti jau vakar minėti. Rūmų mūšyje per klaidą žuvo ir pats sukilimo vadas bei 150 sukilėlių.

Karalius Hassanas pareiškė, kad sukilimo planavime dalyvavo ir Libija. Jos vyriausybė žadėjo sukilėliams atsiųsti karinių dalinių, parašiutininkų, lėktuvų. Karalius pridėjo, kad prieš sukilimą net 600 marokiečių, gyvenančių Egipte, paprašė vizos grįžti į namus. Tas rodo, kad ir Egipto valdžia žinojo apie rengiamą sukilimą. Marokiečiai, matyt, buvo kviečiami sugrįžti sukilimo vadų.

Alžiras ir Tunisas, artimiausi Maroko kaimynai, pareiškė savo paramą karaliui Hassanui. Tuniso užsienio reikalų ministeris dalyvavo kartu su Maroko karaliumi spaudos konferencijoje, lygiai, kaip ir Alžiro valstybės ministeris. Karalius abiem padėjo už paramą.

Sis sukilimas dar daugiau suskaldys arabų 14 valstybių, kurios yra suskilusios į kairiojo socializmo valdžias ir monarchijas. Libija, turtingiausia arabų valstybė ir Egiptas, didžiausia valstybė, yra valdomos kairiųjų socialistų. Po šio nemalonaus įvykio bus dar sunkiau susaukti arabų valstybių galvų konferenciją.

Dar nežinia, ar po šio sukilimo viceprezidentas Agnew, sušaudytas Maroke, jis čia turėjo būti liepos 25 d. Karalius Hassanas pareiškė, kad Agnew yra laukiamas ir nėra jokių saugumo problemų.

Amerikos ambasadorius Stuart Rockwell irgi buvo karaliaus palūje. Jis kartu su kitais užsieniečiais buvo sukilėlių apstumdymas ant žemės, kol paaiškėjo, kad karaliui negresia iš užsieniečių pavojus. Kai karalius pasirodė sukilėliams, tie pradėjo šaukti: "Tęgyvoja, karalius!" ir šaudyti juos su įkaldiniais karininkais.

WASHINGTONAS. — Karinė vadovybė, nutarė išplėsti narkotikų analizės vykdymą ir kareiviams, grįžantiems iš kitų užsienio bazių, ne tik grįžantiems iš Vietnamo.

KAY LARGO. — Floridų valdžia suimti keturi kubiečiai su netaisyklingu ginklu. Spėjama, kad kubiečiai tik ką grįžo iš Kubos, kur jie vykdė partizaninę veiklą prieš Castro režimą.

IŠ VISO PASAULIO

SAN CLEMENTE. — Prezidentas Nixonas pasirašė naują švietimo lėšų įstatymą, kuris skiria švietimui 375 milijonus dolerių daugiau, negu prezidentas prašė. Iš viso švietimui skirta 5.15 bil. dol. — didžiausia suma Amerikos istorijoje.

HONG KONGAS. — Iš komunistinės Kinijos gauta žinių, kad svarbus valdžios vyras, ketvirtas komunistų hierarchijoje Chen Po Ta buvo pašalintas iš pareigų. Jis buvo vienas svarbiausių kultūrinės revoliucijos vadų ir Kinijos partijos politbiuro narys. Už jį vyresni buvo tik Mao Tse Tungas, jo įpėdinis Lin Biao ir premjeras Chou En Lai.

SANTIAGO. — Čilės prezidentas Allende apkaltino amerikiečių vario bendroves Čilėje gobšumu, blogu planavimu ir nežinėjimu Čilės interesų. Parlamentas svarsto nacionalizavimo įstatymo projektą. Čilės vyriausybė sovietų ir prancūzų kasyklų specialistai paruošė raportą apie Amerikos bendrovių veiklą. Tas raportas amerikiečiams labai nepalankus.

RIO DE JANEIRO. — Karinis Brazilijos teismas nuteisė 16 asmenų už priešvalstybinę veiklą. Kaltinamieji neprisipažino kalti ir teigė, kad kalėjime jie visi buvo kankinami tardytojų.

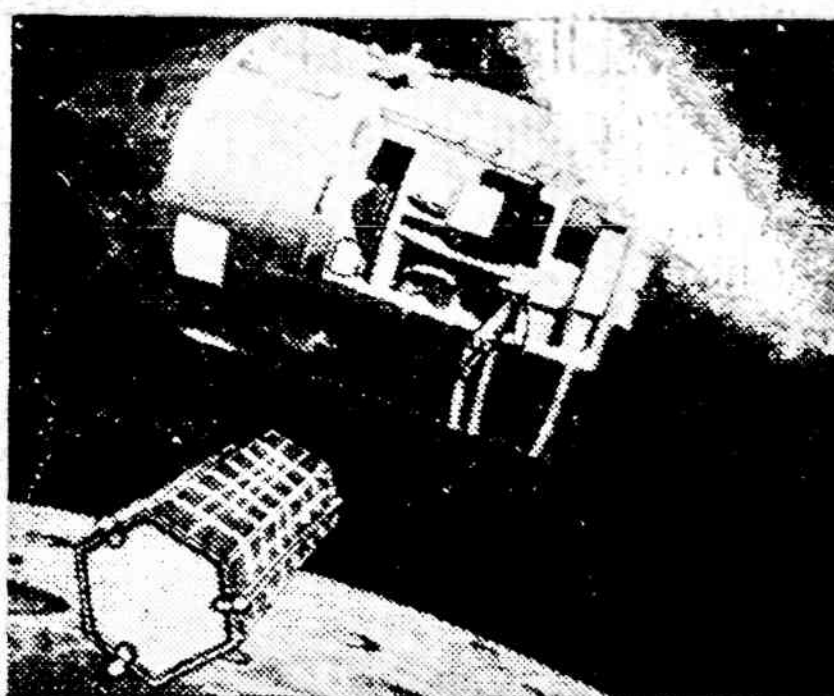
NEW YORKAS. — Kongreso narys Robert Steel pareiškė, kad buvęs Laos kariuomenės štabo viršininkas Rathikoune buvo pats svarbiausias narkotikų platiniojas visoje Indokinijoje. Jis tik prieš savaitę išėjo atsargon.

SYDNEJUS. — Australijos policija kovoja su demonstrantais, kurie bando trukdyti Pietų Afrikos sportininkų rungtynėms Australijoje. Susikirtimuose buvo nemažai sužeistų, suimti 142 asmenys.

Oficialiai pranešė mirties priežastį

MASKVA. — Sovietų Sąjunga paskelbė, kad tikrai trijų kosmonautų mirties priežastis buvo staigus oro spaudimo sumažėjimas jų erdvėlaivyje.

Oficialiame "Tasso" pareiškime, paskelbtame pirmadienio rytą, sakoma, kad erdvėlaivis prarado savo dangio tįmumą ir pradėjo mažėti spaudimas kabinete. Nelaimė įvyko 30 minučių prieš nusileidimą. Iki įėjimo į žemės atmosferą skridimas vykęs normaliai, o laivui ėmus leistis, staiga sumažėjo atmosferos laivo viduje spaudimas, kuris ir atnešė staigią kosmonautų: Dobrovolskio, Volkovo ir Ptasajevio mirtį. Kitais atžvilgiais laivo struktūra buvo tvirta. Mirties priežastį patvirtino anatominiai-patologiniai kosmonautų kūnų tyrinėjimai.

APOLLO FIFTEEN
Amerikiečiai jau yra nuvežę į mėnulį įvairių aparatų, kurie siunčia žinias į žemę. Apollo 15 kelionėje astronautai nugabens į mėnulio apylinkes orbiroje skriejančią mėnulio satelitą, sveriantį 80 svarų. Kairėje ir viršuje parodomas to satelito išmetimo momentas.

LENKIJOS VALDŽIA NUTARĖ DUOTI ŽEMĖS ŪKIUI DAUGIAU LAISVĖS

VARSUVA. — Nauja Lenkijos vyriausybė, vadovaujama partijos vado Giereko, pakeitė seniau dar Gomulkos vyriausybės sudarytą penkmečio planą ir sumažino numatytus investavimus į sunkiąją pramonę, didesnę dėmesį skirdama žmonių aprūpinimui būtiniausiomis prekėmis. Darbininkų sukilimas prieš Kalėdas pamokė lenkų vyriausybę, kad liaudies kantrybės daugiau bandyti negalima. Birželio 24 d. sudarytame plane numatoma per ateinančius penkeris metus padidinti darbininkų atlyginimus 18%. Bus net 75% padidintas prekių importas iš užsienio. Bus padidintas mėsos kiekis ir 1975 metais kiekvienas lenkas suvalgys per metus 136 svarus mėsos. Bus statoma daugiau namų darbininkams.

Šie pažadai liaudžiai daug kuo priklaūs nuo Lenkijos ūkininkų produkcijos, todėl Giereko valdžia paskelbė ir įdomių naujienų žemės ūkyje. Komunistų valdžia Lenkijoje neatėmė visų žemių, kaip kitose komunistinėse valstybėse, tačiau įvairiais būdais bandė nepriklausančius kolchozams ūkininkus spausti, kad jie patys prašytųsi į kolchozus. Tas valdžiai sunkiai vyko. Smulkūs lenkų ūkiai patginami apie 85% visų žemės ūkio produktų.

Dabar partija, negalėdama užsispyrusių ūkininkų įviloti į valstybinius dvarus, nutarė pakeisti savo laikyseną. Panaikinti priverstinį javų pristatymą, duoklės valstybei. Tos duoklės būdavo labai nepopuliarios, nes valdžia už javus mažiau mokėdavo privatiems ūkiams, negu mokėdavo valdžios ūkiams. Dažnai ūkininkai geriau apsimokėdavo gaminti kitus produktus — daržoves, gyvulius ir pan. Bus sumažinti aukšti mokesčiai, be to, ūkininkai, galės gauti pensijas ir neatiduodami savo ūkių valstybei, kaip anksčiau. Vyriausybė taip pat žadėdama pripažinti ūkių nuosavybės dokumentus, ūkininkai galės žemę palikti savo įpėdinams arba parduoti kitiems.

Valdžia žadėdama duoti ūkininkams paskolų, parūpinti trąšų, traktorių ir kitų mašinų. Lenkijos privati ūkiai yra nedideliai, vidutiniškai apie 12 akrų. Yra tik 34,500 ūkių, didesnių negu 50 akrų. Vis dėlto tuose ūkiuose gyvena ir dirba 10 milijonų žmonių ir 2.6 milijonai arklių. Iš ariamos žemės tik 45% gali auginti javus: kviečius ar rugius.

Valdžiai praityje ūkininkus spaudžiant mokesčiais, reikalau-

Vokiečiai dirba kada ir kiek nori

COLOGNE. — Vakaru Vokietijoje, kur jau senokai trūksta darbo jėgos, "Lufhansa" bendrovė išbando naują darbo dienos struktūrą. Įstaigų tarnautojai pradeda darbą, kada jie patys nori ir dirba, kiek nori. Ši sistema iš "Lufhansos" jau pinta į kitas įmones.

Nors daugumoj darbo diena trunka nuo 7 val. ryto iki 7 val. vakaro, tarnautojams leidžiama pradėti darbą tarp 7 ir 9:30 val. ryto ir baigti bet kada tarp 3:30 ir 7 val. vakare. Mėnesio gale suskačiuojama, kiek tarnautojas valandų dirbo ir už tiek jam užmokamas atlyginimas.

Tarnautojams nereikia ryte ar vakare grįžti autobusuose ar laukti automobilių susikimimuose, jiems netenka skubėti ir atvykti į darbą piktiems, pavargusiems, neišsimiegojusiems. Nors darbo savaitė yra 42 val. daug moterų su mažais vaikais velyja dirbti trapesnį laiką. Kiti, kuriems nepatogu dirbti anksty ryte, gali padirbti ilgiau vakarais ir atidirbti pilnas 42 val.

Apie 95% visų tarnautojų pareiškė, kad nauja sistema yra labai patogi.

jant duoklių, ir kitais būdais terorizuojant, ūkiuose liko tik seni žmonės ir moterys su vaikais. Apie trečdalią Lenkijos ūkių valdė moterys, kurių vyrai dirba pramonėje. Geresnės sąlygos sustiprins Lenkijos ūkio poziciją ir padidės gamyba, kuri reikalinga miestų gyventojams išmaitinti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Nixonas pasirašė specialų įstatymą, kuris duos 200,000 dol. kovai prieš nedarbą tose srityse, kur yra didesnis nuostimis bedarbių.

◆ Libijos vyriausybė toliau ragina Maroką liaudį sukilinti ir nuversti karalių.

◆ Turkijoje žemės drebėjimas užmušė 17 asmenų.

◆ Anglijoje buvo nužudyti trys prancūzai turistai. Jų kūnai rasti prie Chester.

◆ Laose buvęs vyriausybės narys, gen. Nounsavan buvo teistas už akių ir pripažintas kaltu. Jam duota 20 metų kalėjimo bausmė. Jis gyvena Tailandijoje.

◆ Billie Sol Estes, kalintas 6 metus už apgavystes, buvo paleistas iš kalėjimo. Jis susikrovė milijonus, pardavinėdamas trąšas, kurių neturėjo.

◆ Belfast, išsaurinęs Aiirioj naktį sprogo 10 bombų. Manoma, kad katalikai bando sukratyti protestantų parodą ir iškilmes, minint pergalę prieš katalikus 281 m. atgal.

◆ Amerikos lėktuvai sudavė keturias komunistų priešlėktuvinės artilerijos baterijas šiaurės Vietname.

Rusų ambasadorius lankėsi Maltoje

VALETTA. — Maltoje lankėsi Sovietų Sąjungos ambasadorius Britanijoje Michail Smirnovskis. Jis ilgai tarėsi su naujuoju Maltos premjeru Domu Mintoffu. Premjeras reikalavo Britanijos skubiai peržiūrėti seną gynybos susitarimą, kuris leido britams laikyti Maltoje karines bazes. Maltos uostuose dažnai lankydavosi ir Amerikos bei kitų NATO valstybių karo laivai. Naujas premjeras nori tų laivų vizitus panaikinti.

Sovietų ambasadorius Britanijoje kartu yra ambasadorius, nors nereziduojantis, ir Maltai. Manoma, kad sovietai Maltos vyriausybę pataria atsisakyti NATO laivų ir perleisti strateginį svarbų salos uostus sovietų karo laivyno naudojimui. Galimas daiktas, kad Maltoje bus įsteigta nuolatinė sovietų ambasada.

RIMTAS KOMUNISTŲ PASIŪLYMAS UŽBAIGTI P. VIETNAMO KONFLIKTĄ?

LOS ANGELES. — "Los Angeles Times" paskelbė, kad vienas užsienio diplomatas, kuris ir anksčiau palaikydavo ryšį tarp Washingtono ir Hanojaus, patyrė Hanojuje, jog šiaurės Vietnamas sutiktų su neutralia, nepriklausoma vyriausybe Pietų Vietname. Hanojus atkreipė dėmesį, kad savo paskutiniame taikos pasiūlyme jis jau nebeatmeta P. Vietnamo viceprezidento Ky ir premjero Khiem pavardžių, kaip kandidatų į būsimą P. Vietnamo vyriausybę. Tik vienas prezidentas Thieu negalėtų įeiti į ateities vyriausybę. Anksčiau komunistai skryninguodavo visus tris. Dabar nepriimtinas liko tik Thieu.

Įvestų algų ir kainų kontrole

WASHINGTONAS. — Darbo unių federacijos AFL-CIO prezidentas George Meany pareiškė, kalbėdamas NBC televizijoje, kad jei jis būtų prezidentas Nixono vietoje, jis įvestų algų ir kainų kontrolę, nes tik tuo keliu yra įmanoma sustabdyti infliaciją.

Paprastai darbo unijos Amerikoje kontrolių nerekomendavo ir dabar nerekomenduoja, tačiau "kitai negalima šios padėties sutvarkyti" — pareiškė Meany. Jis pridėjo, kad "pasiūlymas turi būti visų lygus, ne vien tik darbininkų".

Prezidento Nixono ekonominių reikalų patarėjai nesutinka su darbininkų vadais. Jiems atrodo, kad Amerikos ekonominė padėtis susitvarkys ateinančiais metais, gerokai prieš prezidento rinkimus. Įvairūs visuomenės apklausinėjimai parodė, kad ne Vietnamo karas, bet ekonominė padėtis bus svarbiausias klausimas rinkimų kampanijoje.

Neseniai išdo sekretorius John Connally pareiškė, kad vyriausybė nutarė toliau laikytis savo nusistatytą kelią. Ji nesišvės algų-kainų priežiūros tarybos, nekontroliuos algų ir kainų, neprašys kongreso mokesčių sumažinimo ir nedidins federalinės valdžios išlaidų. Demokratai kritikai vadina tokią politiką "negatyvizmu". Respublikonų vyriausybė pasitiki, kad Amerikos ekonomika, jei ji nebus valdžios vairojama, ateinančiais metais atneš pagyvėjimą ir biznio pakilimą.

Daugiau sovietų lėktuvų arabams

WASHINGTONAS. — Amerikos žvalgyba patyrė, kad Sovietų Sąjunga padidino savo arabų valstybėms siunčiamų ginklų kiekius. Neseniai nemažai lėktuvų kiekiai buvo atvežti į Siriją, kuri per tris mėnesius gavusi 21 naują Mig-21 lėktuvą, 9 senesnio modelio Mig-17 lėktuvus, 5 Suchoj-7 bombonešius ir 22 Mig-8 didžiuosius helikopterus, kurie tinka kariuomenės dalijams vežioti.

Sovietai pasirašė su Sirija vasario mėnesį naują karinę sutartį, kur pažadėjo daugiau naujų lėktuvų.

Nuo spalio mėnesio Egiptas gavęs apie 100 Mig-21 lėktuvų, kurių 8 buvo prisiųsti birželio mėnesį, Egiptas irgi gavo 16 didžiųjų helikopterų Mig-8 ir darba jau turi iš viso 80 helikopterų.

Šiose ginklų arabams siuntose diplomatiniai sluoksniai žiūri sovietų spaudimą Izraeliui, priimti arabų taikos pasiūlymus.

Tas pats laikraštis skelbia, kad paskelbus Paryžiuje naują komunistų taikos planą, aukštas sovietų diplomatas kreipėsi į Amerikos delegaciją derybose ir prašė Hanojaus pasiūlymą rimtai priimti ir svarstyti, nes Sovietų Sąjunga jį laikanti rimtu ir daug nuolaidų darančiu pasiūlymu.

Kaip žinoma, tas pasiūlymas riša amerikiečių karo belaisvius paleidimą su Amerikos jėgų atitraukimu iki šių metų galo. Tuoj po to pasiūlymo prezidento Nixono patarėjas Kissingeris išvyko į Saigoną, aplankė Tailandiją, Indiją, Pakistaną ir dabar atvyko į Paryžių. Nežinia, ar jis susitiks su Hanojaus delegacija, o jei toks pasimatymas ir įvyktų, tai jis kurį laiką būtų slepiamas. Iš Paryžiaus Kissingeris vyks į Kaliforniją, kur San Clemente šiuo metu gyvena prezidentas Nixonas.

"Los Angeles Times" tvirtina, kad Hanojus užsienio tarptautininkai pareiškė, jog ne visi septyni plano punktai turi būti iškart priimti, Hanojus pasiryžęs derėtis ir dėl gruodžio 31 d. atsitraukimo, jei amerikiečiai galvotų, kad ta data yra per ankstyva.

Viceprez. Agnew atvyko į Keniją

NAIROBI. — Viceprezidentas Agnew atvyko į Keniją, jau aplankęs P. Korėją, Singapūrą, Kwaitą, Saudi Arabiją ir Etiopiją. Jis laikraštiniams pareiškė, kad visuose susitikimuose su valstybių vadais, jis išgirdo nusiskundimų dėl slaptų dokumentų paskelbimo Amerikos spaudoje. Kai kurie valstybės vadai prašė jo niekam nepasakoti, ką jie kalbėjo su Amerikos viceprezidentu. Jautėsi pasitikėjimo stoka.

Kitas pasaulio vadų, su kuriais jis susitiko, nusiskundimas buvęs: Amerika pasitraukia iš savo atsakomybės pasaulyje pareigų. Vyriausybės vadai toliau tikisi Amerikos vadovavimo laisvajam pasauliui ir Amerikos ekonominės ir karinės paramos.

◆ Vakar Maroke buvo sušaudyti sukilimo vadai, jų tarpe 3 generolai. Jordano karalius Hussein atvyko aplankyti gyvo išlikusio Maroko karaliaus Hassano. Egipto prezidentas atsiuntė sveikinimo telegramą.

PRINCETONAS. — Gallupo institutas, apklausinęs gyventojus, skelbia, kad prezidento Nixono populiarumas yra nukritęs iki žemiausio laipsnio. Joks kitas prezidentas tokių pat laukų, metai prieš rinkimus, nebuvo taip žemai vertinamas.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

VALGOMOSIOS DRUSKOS PAVOJINGUMAS

Bręskime pajėgiančiais išlaikyti saiką visame kame! Sveiko ir laimingo gyvenimo reikalavimas.

Valgomosios druskos galimybė tapti nuodu yra žinoma nuo senų laikų. Užtai visada ir visur ne vienas neišmeskime sau iš galvos šitokios galimybės. Kaip visiems naudingas peilis gali virsti pražūti nešančiu įrankiu nesiorientuojančiojo rankose, taip ir druska (čia valgomoji druska) taip vadinsime trumpu pavoju (dėl) gali neišmanančiam tapti nuodu. Todėl labai atsargiai priimkime tokius patarimus, kaip vaikams kuo nors apsinuodijus davimas valgomosios druskos vėmimui sukelti. Tos druskos ėmimo mirtį nešančios pasėkos žinomos jau šimtmečiais. Jūreiviai jau seniai žino, kad jūros vandens gerimas gali mirtinai pasibaigti. Kiniečiai prisotintu tos druskos tirpiniu nuodindavosi. Neperseniausiai Binghamton mieste, N. Y., vaikai buvo nuoduoti, jiems per klaidą vieton cukraus pridėjus valgomosios druskos į jų maistą.

Žmogus, kad ir mokyčiausias, bet jausmų tvarkos stokoja, eina dažnai senu — labai liguista vage, nors pakartotinai perspėjamas taip nesielgti. Štai mes visi matom, kaip tos druskos vartojimas patiriamas vėmimui sukelti bet kuo apsinuodijus. Tokius patarimus skaitome ant daugelio namų apyvokos reikmenų, pirmosios pagalbos patarimuose ir net vaikų ligų vadovėliuose. Prieš tokias

netelsybę šiomis dienomis išėjo kovon du vaikų ligų gydytojai, dirbą Kalifornijos universitete, San Diego mieste. Blogiausia, kad visi patarimai vartoti mirtę druską neaiškiai nusako jos kiekį ir niekada neperspėja apie tos druskos nuodingumą, imant jos didesnius kiekius. Kai kurie patarimai tėvams, jų vaikų kuo nors apsinuodijimu atveju, yra gąsdinantys. Pvz. toks patarimas: — "Duok keletą arbatinių šaukštelių valgomosios druskos ar valgomosios sodos pusę stiklinės vandens. Tai skrandį pykinančios medžiagos — jos sukelis vėmimą. Pakartok keletą kartų tokį vėmimo sukelimą pagal reikimą prašalinimui nuodų su vėmalais. "O čia štai valdžios paruoštas patarimas tėvams: "Kad vaikas imtų vėmti, pakutėn jo gerklę su pirštu, arba duok jam gerti šilto valgomosios druskos skiedinio. "Gydytojams skirtose vaikų ligų vadovėliuose skelbiama šitoks patarimas: Vėmimą galima sukelti išgeriant 15 cc ipecacuanos sirupo (ipecac sirup), arba stipraus druskos tirpalo..."

Atsargūs būkime su druska visur ir visada

Minėto universiteto Kalifornijoje gydytojai DeGenaro ir Nyhm ėmė skelbti apie druskos nuodingumą mediciniškoje spaudoje po to, kai jiems prisiėjo gydyti sunkiai valgomąją druską

Ralph Nader neseniai laimėjo bylą prieš General Motors, o dabar jis paskundė federalinę vyriausybę už biznio įmonėms duodamus mokesčių palengvinimus. Jis su keliomis mokesčių mokesčių organizacijomis siekia bylą laimėti.

apnuodytą kūdikį. Jį jo motina atvežė ligoninėn sunkiai apnuodytą valgomosios druskos stipriu tirpalu, naudotu vėmimui sukelti. Atsitiko, kad motinai apsilėidus, dvimėtis vaikas žaidė su Darvon kapsulėmis (stiprus skausmui raminti vaistas). Keturių kapsulių, motinos manymu, trūko. Jos motina sudavė jam 8 uncijų stiklinę pilną koncentruoto valgomosios druskos tirpalo vėmimui sukelti. Po dviejų valandų vaikas buvo nugabentas ligoninėn nustojęs sąmonės (coma). Jo kraujyje buvo daug daugiau negu reikia druskos. Darvon nebuvo rasta nei to vaiko kraujyje nei šlapime. Taigi tas vaikas būvo be reikalo gydomas motinos nuo jos manymu apsinuodijimo. Ligoninė gydančiam vaiko kraujyje buvo sumažintas druskos kiekis, bet vaiko smegenys niekada neatsigavo. Jo liukės visą laiką buvo išpūstos

ir nereaguojančios. Buvo smegenų sutinimo reiškiniai akių dugne matomi. Vaikas galėjo ausuoti tik ventilatoriaus pagalba. Electroencephalograma rodė smegenų veiklos stoką. Po devynių dienų vaikas mirė ligoninėje.

Dar ir daugiau atsitikimų apie druskos mirtiną poveikį yra mediciniškoje literatūroje užregistruota. Deja, dar vis iki šiol apie galimą tos druskos nuodingumą nedaugelis nežino. Todėl vėmimui sukelti reikia naudoti minėtą sirupą of ipecac, 15 cc. Jo turėtina namuose. Tai saugus ir veiklus vėmimui sukelti būdas. Druską laikykime atokiau nuo vaikų, nes ji jiems gali būti tikras nuodas, nors ji kartais irgi gali būti pasekmingas vėmimo sukelėjas.

Iš vada. Gyveni ir mokaisi — visą gyvenimą taip bus. Mokykimės kiekvieną dieną. Tvarkykime su valgomoja druska vaikų aplinkoje. Kol dar laikas — nebūkim apslėidę. Daug daugiau laimingų dienų turėsimės taip elgdami.

Pasiskaityti. Medic. World News, July 9, 1971.

Dar trečia galimybė dėl kojų tinimo: tai "birth control pills" vartojimo, dėl hormonų bei cortisone ėmimo. Kai kuriems žmogiškos kojos ima tinti nuo minėtų medikamentų ėmimo.

Ketvirta kojų tinimui priežastis — tai ramus perilgas stovėjimas bei sėdėjimas. Taip, ir sėdėjimas gali sukelti kojų tinimą. Tai normalus reiškinys. Tokio tinimo ne vienas, ypač ne viena moteriškė tegul neišsigąsta ir pas gydytojus nelaksto. Tas tokios rūšies tinimas kojų yra savorio pasėka. Jis pasireiškia daugiausia moteriškėms, neruošioms ir riebiems asmenims, ypač karštosiose dienose.

Penkta kojų tinimo priežastis yra priešmėnesiniai laikotarpiai atsirandantis patinimas daugeliui moteriškių. Tai pasėka venų ir limfos takų užspaudimo.

Kai jūsių kojos patinsta, elkis sekanti. 1. Pasitark su gydytoju. Daugelis kojų patinimo atvejų normalus reiškinys. Reikia sužinoti, ar ir jūsių atvejis yra toks, o ne kitoks. 2. Sutinusios kojos vakare gali rytais būti atsileidusios. Skystis pasiskirsto savaime kai kūnas il-

sisi. Tokiais atvejais kojos vėl gali patinti, kai atsistojama. Tai irgi nepavojinga kojų sutinimo rūšis, bet ji turi būti gydytojo nustatyta. 3. Vienos kojos sutinimas nurodo, kad nėra visame kūne negerovės dėl tokios netvarkos. Tai tik vieno kojos atsiradęs venos užsikimšimas. Tai gali nurodyti į vienos kojos perdetai ilgą pertempimą užlaikant neteisingą kūno laikyseną. 4. Žmogus gali nepastebėti savo kojų sutinimo. Jei staiga jūsių batai ima spausiti — žiūrėk, ar jūsių kojos nesutino. 5. Elastingos kojinės bei elastiški bintai gali padėti sutinimui, bet tai nėra tos negerovės išgydymas. Visada reikia pasitarti su gydytoju dėl tokių priemonių dėvėjimo. 6. Niekada nepasilikime sustingusiais stuburiais: sėdint ar stovint visada judėkime. Jei prisieina įstaigoje sėdint dirbti, pakelk kojas kartą nuo karto bent kelis minutes, tai padės cirkuliacijai kojose. Keliaudamas busu ar orlaiviu — stenkis judėti, karts nuo karto atsistoti. Ilgai važiuodamas mašina kartkartėmis sustok, išlipk, pasitampyk, pasimankštink. Nepamirškime vieno: sutinusias kojas saugokime jose cirkuliaciją kraujui palaikydami.

Jei prisieina vartoti šlapimą varančius vaistus, juos irgi su saiku naudokime. Gydytojai dažnai praraso tas tabletes naudojimui be saiko. Nuostabu, bet tai tiesa. Šlapumas vienas neina lauk, eina lauk ir reikalingos kūnui medžiagos. Dažnai toks žmogus nustoja kalio (potash) savam kūnui. Prisieina iš vaistinės kalį pirkti negardaus skysčio pavidale. Bananai turi daug kalijaus — juos tokie tegul vartoja nenukdamai. Žinoma, kad sutinusias kojas dėl širdies, ke-

penų ligų reikės tvarkyti su gydytojo pagalba. Čia daug gali pats pacientas sau padėti: jis turi 100% pildyti visus gero gydytojo patarimus. Pirmiausia, jis turi nevertoti valgomosios druskos su maistu ir maiste esančios. Tai būtinas, bet daugelio neišpildomas reikalavimas. Įpratusieji sūriai valgyti, ne patys nežino, kad kerta šaką ant kurios jie sėdi. Todėl dabar neįpraskime į sūrius valgius — lengviau bus reikale tvarkytis. Sėdėk, ne gydytoją apgaudinėsim, jei su druska valgysime turėdami širdies negerovę bei dėl kitų priežasčių sutinusias kojas. Pvz., tokios moteriškės, kurios prieš mėnesines turi sutinusias kojas — turi vengti druskos, ypač tuo laiku.

Nebijokime dėl permažo druskos kiekio susilpti. Druskos gauname su kiekvienu maisto kąsniu. Jos yra visuose maisto gaminiuose natūraliai. Čia kalbama apie jos padidintą kiekį. Valgomoji druska yra būtina kūnui, tik jos kiekis turi būti saikingas. Tik labai retais atvejais, kai žmogus prie plytos virtuvėje karštyje labai gausiai prakaituoja (praktiškai visada sūrus), daug druskos nustoja, tik tada prisieina truputį tos druskos tablečių ar žiupsnių pavidale paimti. Taip reikėdavo Lietuvoje rugių kirtikams bei jų rinkėjoms elgtis, savo prakaitu gausiai druskos nustoję kiekį papildyti.

Jei po kojų nušalinimo — lymfos takų pažeidimo — ima tinti kojos, mechanškai — bintais jas tvarkykime. Niekada nereikia jokių vaistų per daug imti. Ypač diuretikų — šlapimą varančių ar cortisone nereikia perdozuoti. Visada ir visur saiko sutinusias kojas dėl širdies, ke-

penų ligų reikės tvarkyti su gydytojo pagalba. Čia daug gali pats pacientas sau padėti: jis turi 100% pildyti visus gero gydytojo patarimus. Pirmiausia, jis turi nevertoti valgomosios druskos su maistu ir maiste esančios. Tai būtinas, bet daugelio neišpildomas reikalavimas. Įpratusieji sūriai valgyti, ne patys nežino, kad kerta šaką ant kurios jie sėdi. Todėl dabar neįpraskime į sūrius valgius — lengviau bus reikale tvarkytis. Sėdėk, ne gydytoją apgaudinėsim, jei su druska valgysime turėdami širdies negerovę bei dėl kitų priežasčių sutinusias kojas. Pvz., tokios moteriškės, kurios prieš mėnesines turi sutinusias kojas — turi vengti druskos, ypač tuo laiku.

Nebijokime dėl permažo druskos kiekio susilpti. Druskos gauname su kiekvienu maisto kąsniu. Jos yra visuose maisto gaminiuose natūraliai. Čia kalbama apie jos padidintą kiekį. Valgomoji druska yra būtina kūnui, tik jos kiekis turi būti saikingas. Tik labai retais atvejais, kai žmogus prie plytos virtuvėje karštyje labai gausiai prakaituoja (praktiškai visada sūrus), daug druskos nustoja, tik tada prisieina truputį tos druskos tablečių ar žiupsnių pavidale paimti. Taip reikėdavo Lietuvoje rugių kirtikams bei jų rinkėjoms elgtis, savo prakaitu gausiai druskos nustoję kiekį papildyti.

Jei po kojų nušalinimo — lymfos takų pažeidimo — ima tinti kojos, mechanškai — bintais jas tvarkykime. Niekada nereikia jokių vaistų per daug imti. Ypač diuretikų — šlapimą varančių ar cortisone nereikia perdozuoti. Visada ir visur saiko sutinusias kojas dėl širdies, ke-

JEIGU NEBŪTŲ SENŪJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŪJŲ!

Prof. Vlado Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irtos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsisiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Sekmadienį, rugpiūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 15 D. VISI KVIETIAMSI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Kojos sutino — kas daryti

Klausimas. Prašau Gerb. Daktarą paaiškinti, kaip aš turiu tvirkinti savas sutinusias kojas. Visokių patarimų man duoda kaimynės, bet ne vienas negelbsti. Dabar jūsių nurodymų esu pasirengusi klausyti ir juos pildyti.

Atsakymas. Jei kieno nors kojos sutinsta, jas skauda ir nemalonumų jos kam daro — pirmiausia reikia surasti priežastį tokios negerovės. Genovėje žmonės kentėjo dėl kojų negerovių tyliai — aukšto savas kančias "ant dūšių žyšių" bei "Dievui ant garbės". Tai nebiologas buvo nusiramimas, nleko daugiau geresnio iš niekur nesulaukiant. Šiandien gydytojas gali žmogui dėl sutinusių kojų daug gero suteikti, tik jis turi visų pirma surasti tokio tinimo priežastį.

Labai dažnai kojos tinsta dėl dviejų priežasčių: 1. dėl venų sunegalavimo, 2. dėl limfos indų sutrikimo. (venomis ir limfos indais skystis iš kojų eina aukštyn į kūną). Gali būti kojų venų išsiplėtimas (varicose veins). Kaip žinoma, venomis iš kojų kraujas grįžta į kūną — į širdį. Tas tada grįžimas esti apsunkintas, nes išsiplėtusiose venose spaudimas, esti padidėjęs. Tada venose esąs skystis sunkiasi iš venų lauk į kojos audinius. Todėl kojos patinsta. Dar ir kitaip venoms pakitus gali tas pats kojų tinimas atsirasti; venai užsikimšus senu randu, kraujas kresuliu ar augliu.

Kita kojų tinimo priežastis — tai pasėka visam kūnui esančios negerovės: kūne vandens užsilaikymo pernelyg gausaus. Keturių negerovės gali sutrikdyti kūno vandens subalansavimą: netvarka širdyje, kepenyse, inkstuose ir kraujagyslėse.

Not everyone buys Bonds for retirement.

Let someone say so. Especially since the new higher interest rates went into effect. U.S. Savings Bonds now pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 30 months 4% for the first year; thereafter 3.25% to maturity. Interest like that makes Bonds a great way to save for the extra things that make living a little bit more fun. Boats, vacations, campers, a place at the lake or in the mountains. Things you can enjoy while you're still feeling young. You can get your savings plan started by joining the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank. Start saving now. Bonds are for more than retiring.

Take stock in America. Make higher paying U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

VISA TRYLIKA SUGRĮŽO LAIMINGAI

Winnipegiečių kelionė į okupuotą Lietuvą

Mielas skaitytoja, kaip ten bebūtų, bet kiekvienam iš mūsų miela susitikti ir išgirsti vieną kitą žinutę iš grįžusio iš okupuotų Lietuvos, kur pasilikę mūsų broliai lietuviai dabartinio metu tebekentė tokius žiaurios pokarių laikų pergyvenimus. Kurie ten esame gimę, užaugę, kūdikėliais būdami žaidę ir bendrai jaunystės dienas ten praleidę, puikiai prisimename savo tėvis, pažįstame jos apylinkes, gamtą ir visa tai, kas jaunystėje buvo matyta bei pergyventa.

Ne paslaptis, kad nuo pat mūsų tremties dienos iki šiol dar vis gyvenome lūkesčių sferoje. Ar mes patys apsigalvojame, ar buvome apvilinti kiti, tai čia jau praeities klausimas. Per didelį pasitikėjimą mūsų įsivaizduotais galiūnais mus giliai apvylė. Tad nieko geresnio nesulaukdami, emėme išvalytis, ieškoti tikrės išiešties, kuri kaip kam geriau atrodė. Nepaslaptis, kad mums trėmėme esant, gana ilgai teko likurioti, kol ką nors galėjome sužinoti iš savo gimtojo krašto. Bet koks apsilankymas, bet koks susirašinėjimas, bet koks susitikimas su gimimės ilgai buvo neįmanomas, durų sklaidis ilgai buvo užskleistas, nes tuo metu vyko žiaurios partizaninės kovos, kur lietuvius nuogomis rankomis, basomis kojomis išėjo priešintis II-jai komunistinių rusų okupacijai. Kad kiekvienas mūsų gimtojo krašto kampelis, kiekvienas mūsų jaunystės dienomis nurepliotas takelis liko lietuvių partizanų krauju nulaistytas, to nenuginėja

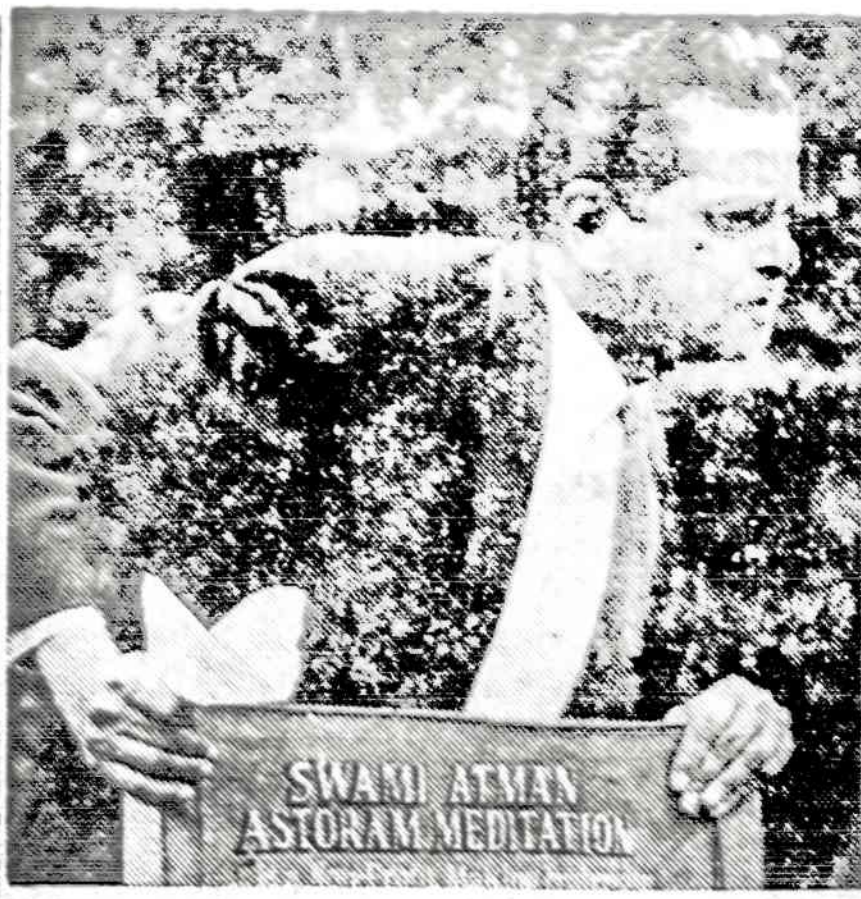
joks iš okupuotos Lietuvos dabar grįžęs ekskursantas. Kada Lietuvos pavergėjas pakankamai prisirijo mūsų partizanų nekaltų kraujo, pamažėle emė atslūgti ir štai 1957 metais sudarė iš Kanados patikimiausių "delegatų" ekskursiją į okupuotą Lietuvą, iš kurios grįžė vienas kitas greitai permainingas savo kailį, o kiti visai nutilo. Tai buvo "delegacija", kuri finansavo raudonieji. Po to, kad ir pamažėle, vis daugiau ir daugiau atsivėrė platesnės durys ir kitiems lietuviams, net vienam kitam "dypkui".

Neskaitant vieno kito iš ankčiau grįžusiųjų, kurie savo pranešimus darė vieni labai santūriai, kiti visokiais vingiais išsiskindėdami, o tretieji visai nutylėjo, nors savo draugams bei draugėms pažiūromis į ausį visokių baisenybių pripasakojimų, daugumas jų viešiau pasitarė, griezta vengė.

Dabar galime plačiau sustoti ties paskutine lietuvių ekskursija į okupuotą Lietuvą. Laukiantiesiems šiek tiek daugiau ekskursantai papasakojo. Papasakoj daug daugiau tiesos, negu iš kitų ekskursijų dalyvių girdėjome.

Kodėl 13 vadinama Velnio tuzinu?

Š. m. gegužės mėnesį teko nugarsti, kad iš Kanados kelios grupinės ekskursijos vyks į aplankyti okupuotą Lietuvą. Vėliau pasigirdo, kad iš mano Winnipegio į tas ekskursijas įsijungia 13-ka asmenų, beveik visi mies-

Du kalbėtojai Londono Hyde parko kalbėtojų kampe dėjo savo pažiūras į gyvenimą. Kairėje vienas reklamuoja naują religinį kultūrą, o dešinėje kalba "būsimas premjeras" hipis.

tiečiai. Dar vėliau šiai ekskursijai gegužės 8 d. (šeštad.) lietuvių Klubas Winnipege surengė išleistuves, o jau gegužės 25 d. visi ekskursantai turi būti Montrealyje sėsti į lėktuvą. Iš Winnipegio išvyko visi, kurie tik buvo užsiregistravę, t. y. visa trylika asmenų, kitaip pasakius, visas velnio tuzinas. Sakau velnio tuzinas, nes 13-ka jau nuo senų laikų taip vadinama, bet kodėl, tai aš nežinau.

Skaitlinė 13-ka, senų žmonių pasakojimais, esanti nelaimingas skaičius, bet kaip praeityje matėme, ta skaitlinė vienam kitam buvo labai laiminga. Adolfas Hitleris savo karus visada stengdavosi pradėti 13-je dienoje ir pradžioje visada jam puikiai sekėdavo.

Mūsų ekskursantai iš Winnipegio sugrįžo visa trylika ir, reikiai sakyt, visi grįžo laimingai, nors vienas savo pranešimuose ir sakė, kad ten... buvo gerų, bet

ir blogų dienų, "buvo dienų kurias pergyvenome nuolatinėje baimėje, varge ir nedaktekluose, bet visą tai pateisinama tuo, ką ten matėme bei patyrėme, o ypatingai, kad visi laimingai sugrįžome", tai reiškia, kad ekskursijai nepakenkė skaitlinė 13.

Kurie winnipegiečiai ekskursijoje dalyvavo

Iš winnipegiečių į šią ekskursiją buvo įsiregistravę šie asmenys: Viktoras Novogrockas su žmona, Mike Vidrikas su žmona, Liudas Bartininkas su žmona, Petras Gudžiūnas su žmona, Medartas Zavadskas su žmona, Mrs. Lutes (Lepeckaitė), Vincas Lepečka ir Viktorija Daubaraite. Ši pastaroji jau lankosi antrą kartą okupuotą Lietuvą, nors yra gimusi ir užaugusi Kanadoje. Tad lankosi savo tėvų gimtajame krašte.

Ši kelionė ekskursantams buvo numatyta 14 dienų, įskaitant ir kelionę, kuri vienam asmeniui kainavo \$678. Reiškia, kad už tuos pinigus buvo kelionė ten ir atgal, viešbutis ir maistas.

Tuo metu vyko dvi ekskursijos. Viena iš 80 ekskursantų, o kita iš 144-rių. Winnipegiečiai buvo įjungti į pirmąją grupę, nes toje grupėje važiuo daugiausia lietuvių, o 144-je grupėje skrido daugiausia svetimtaučiai. Abi grupės buvo apgyvendintos Vilniuje, "Gintaro" viešbutyje.

Iš Montrelio visi ekskursantai išvyko tiesiai į Maskvą.

Maskvoje visi ekskursantai buvo patikrinti

Atrodo, kad čia jau pirmas parodomasis žingsnis su kuo jūs "vyrukai" turite reikalą. Taigi pirmas patikrinimo punktas buvo ne Vilnius, bet Maskva. Jei jau kas vežatės ko nors per daug, tai liks ne okupuota Lietuva, bet Maskvoje. Apie daiktų atėmimą nieko nerašau, nes esu prašytas to nerašyti, o ką iš asmenų privačiai pasikalbėjimuose girdėjau, tai jų pavardžių neskelbiu.

Baigus muitinės patikrinimus Maskvoje, mums pristatė tris palydoves lietuvaites, kurios kalbėjo: lietuviškai, angliškai, rusiškai, prancūziškai ir dar viena kita kitomis kalbomis. Jos vadovavo visai ekskursijai okupuotą Lietuvą, kur ekskursantai tik buvo vežiojami.

Ekskursantai iš Maskvos lėktuvu atskrido tiesiai į Vilnių. Iš Vilniaus trims dienoms buvo vežami į Druskininkus ir vėl grįžti į Vilnių. Iš čia buvo vežami vienai dienai į Kauną ir vienai dienai į Trakus. Kaip iš visko matosi, penkios dienos okupuotą Lietuvą buvo praleistos Druskininkai - Kaunas - Trakai, o likusis laikas pačiame Vilniuje "Gintaro" viešbutyje, kur vyko pasikalbėjimai su atvežtais giminačiais, ašaros, pokalbiai, maistas ir gėrimai, o labiausiai spekuliacija kaip patekti į savo tėviškęs, kur nuvažiuoti valdžia ne vienam ekskursantui nedavė leidimo. Prasidėjo slapsti bėgimai į savo buvusias tėviškes. Į pagalbą atėjo ten gyvenantieji giminės, taksai vežikai ir šiaip privatus asmenys, nors reikėjo pergyventi daug baimės, rizikos

čia. Atvykę į Kanadą buvo kairūs ir "labai kairūs", bet šandien sugrįžę ir aplankę savo tėviškę ne šiek. Taip nutylėjo, kaip įtvirtėlis "Kibindis". Nieko nepasakė apie savo tėviškę. Nieko nepasakė, kaip ten gyvena jo giminės, kaimynai ir bendrai kokia ten įvesta komunistinė santvarka. Paklaustas, kaip ten gyvena žmonės, trumpai atsakė: "Gyvena, pęsti turi, o ko jiems daugiau reikia". Tai mūsų V. Lepečka, kuris visada mėgdavo gerokai kalbėti bei su naujai atvykusiais pasibarti, surijęs iš okupuotų Lietuvos a nei šiek!

Trečiuoju kalbėtoju buvo išsautas Mike Vidruk, kuris mums winnipegiečiams gerai yra žinomas kaip kairiųjų pažiūrų žmogus, Liaudies Balso platiniojas, komunistinės Lietuvių Literatūros Draugijos narys ir bendrai tokiai srovei mėgstas atstovauti. Čia jau, žinoma, visi laukė gilesnio ir savotiško pranešimo iš "bujojančio" komunizmo okupuotą Lietuvą. Trumpai žodžiais M. Vidruk bendrai nušvietė visos ekskursijos kelionės eigą, tarpais net atžymėdamas visas datas, kur ir kada bei kokioje vietoje lankėsi. Toliau jis nupasakojo apie kelionę į Druskininkus ir bendrai pasakojo Druskininkų reikšmę, kaip gydymosi kurorto. Smulkiai išaiškino kaip Druskininkuose žmonės gydosi mineraliniuose šaltiniuose ir kaip naudoja mineralinių šaltinių purvą reumatizmui ir kitokioms kūno negalavimams gydyti. Vieną žodžiu M. Vidruk grįžo į Druskininkų lyg pusę daktaro. Toliau jis nupasakojo, kaip lankėsi viename Kauno muziejuje ir kas tame

muziejuje laikoma. Tai atrodė, lyg mes nežinotume kokiam tikslui yra statomi muziejai ir kas juose laikoma. Toliau jis paaiškino, kad muziejuje rades "Velnio" kampelis, kuriame pristatyta įvairiausių statulėlių velniukų pavidale. Tos statulėlės esančios visokių spalvų ir atimėta koks "velnias" kokiai valstybei atstovauja. Jis aiškina, kad tokių "Velnio" statulėlių vaizduoja: Vokietiją, Prancūziją, Italiją, Lenkiją, Ameriką, Lietuvą ir net pačią Rusiją. Paklaustas, kokia spalva vaizduojamas Lietuvos velnias, tai atsakė, kad juodos spalvos. Kiti klausė, kas įsteigė tą "Velnio" kampelį muziejuje, tai atsakė, kad jis tos steigimo istorijos nežino, bet siūlė kad paaiškintų Sa-rauskienei, kuri tai žinanti. Galiausiai pasisakė, kad ir jis buvęs žmonos tėviškėje — Šauko-tes, bet kaip jam ten pasisekė nuvykti nieko nepasakė. Bendrai M. Vidruk iš savo kelionės okupuotą Lietuvą apie žmonių gyvenimą nieko nepasakė. Nepasakė nieko gero, nepasakė nieko ir blogo. Tai ir visas jo pranešimas. Pasibaigus jo pranešimui keletas davė iš vietos klausimų, tačiau trumpi atsakymai buvo su įvairiais išsiskinėjimai.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupyti indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 2, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams \$22.00

pusei metų \$12.00

trims mėnesiams \$7.00

viename mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$20.00

pusei metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kur šuo pakastas.

Bronius Nainys šių metų liepos 12 dienos Drauge atspausdino savo pastabas ir nuomones apie Altą, Bendruomenę ir Lietuvos laisvinimo darbą. Su Broniaus Nainio politinėmis pažiūromis galima nesutikti, jo veikla galima įvairiai vertinti, bet reikia pripažinti, kad nei vienas bendruomenininkas taip aiškiai nepasako, ko Bendruomenę pagrobusi politinė grupelė siekia, ir kur užsienio lietuvių yra pasiryžusi vesti. Įtakingiausias frontininkai Bendruomenei įsakymus duoda iš užkulisių, tuo tarpu p. Nainys išeina viešumon ir pasako, ko frontininkai nori ir kur jie tremtinius rengiasi vesti.

Išties 20 metų Amerikos lietuviai buvo įtikinėjami, kad JAV Lietuvių Bendruomenė yra pasiryžusi vesti kultūrinį darbą. Ji organizavo mokyklas ir mokyklėles, spausdino vadovėlius, ruošė kultūrines šventes. Amerikos lietuviai padėjo Bendruomenei vesti tą kultūrinį darbą. Br. Nainys, atsistojęs JAV LB priešakin, nesitenkio suturti ir einamuo keliu. Kultūrinis Bendruomenės darbas jam buvo neįdomus. Jis ryžosi pats mestis į politiką ir Bendruomenę į ją įtraukti. Visi atsimename jo pasirašytą instrukciją, įsakančią Bendruomenės nariams mestis į "laisvinimo darbą". Minėta Nainio instrukcija didokam bendruomenininkų skaičiui praverė akis. Jie pamatė, kur frontininkų grupelė yra pasiryžusi Bendruomenę vesti. Buvo "rinkimai", buvo "teismai", bet didokas Bendruomenės veikėjų skaičius, patyręs vadų kų tikslus, "rinkimuose" nedalyvavo ir iš bendruomenės veiklos pasitraukė.

Savo straipsniu Br. Nainys ir šiandien įneša daugiau aiškumos. Nainys aiškiai pasako ne tik tai, ko Bendruomenė siekia, bet išdėsto, kokiomis priemonėmis ji yra pasiryžusi savo tikslo siekti. Jis rašo:

"Amerikos Lietuvių Taryba yra sudaryta partinių pagrindu. Be to, jai priklauso dvi draudimo organizacijos — susivienijimai. Taip pat Vyčiai, Šviesos — Santaros Federacija ir Studentų Sąjunga. Pagal Altos "politiką", tik jos nariai tėra "kvalifikuoti" ir turi teisę dirbti Lietuvos laisvinimo darbą. Į Altą patekti galima tik per ją sudarant organizacijas. Daugelio aktyvių išeivijos veikėjų, ypač jaunesnių, nedomina nei politinės partijos, nei draudi-

REGIS SULAIKĖ PIKETUOTOJUS PRIEŠ VYSK. BRIZGĮ

Lietuvių tikinčiųjų visuomenė turi daug bėdos su Cardinonės pilnam lietuvių reprezentavimui Archidiecezijoje. Kada milijoniniai lietuvių varlietvių kapinėse, bažnyčiose, mokyklose, pirmosios komunijos apeigose ir Ekumeninės Bažnyčios nutarimų įgyvendinimuose. Kadangi Chicagoje reziduoja lietuvis vyskupas Brizgys, daugelis manydavo, kad jis išeis užtarti skriaudžia, ir dar ne bet koks, gavęs vysnyčias, parapijas, mokyklas, prieglaudas, kapines, ir viską atvykęs iš Lietuvos ir išgyvenereikty maldauti kitų man-

mo tikslams įsteigti susivienijimai. Todėl partinėmis idėjomis ir susivienijimų įstatais grįsti keliai jų į Altą atvesti negali." (Draugas, 1971 m. liepos 12 d. 5 psl.).

Br. Nainys yra gabus inžinierius. Jis moka ir gali nubrėžti labai tikslus braižinius, bet politikoje į tikslumą jis nekreipia dėmesio. Nurašytuose sakiniuose jis padarė labai netikslių tvirtinimų. Jis tvirtina, kad į Altą negali įeiti jaunimas, tuo tarpu šiandien labai sunku rasti seną žmogų Amerikos Lietuvių Taryboje. Jeigu neskaityti vieno kito vyresnio amžiaus žmogaus, visus atsakomingsus postus Alte užima jaunesnieji. Į Altą pateko didokas Nainio draugų ir pažįstamų skaičius, tuo tarpu pats Nainys į Altą nepateko. Mums atrodo, kad Nainys ne tik pats padarė klaidą, bet jis klaidina ir tą "veiklųjį jaunimą". Jis pats nori dirbti politinį darbą, bet nenori domėtis politinėmis partijomis.

Niekam ne paslaptis, kad kova už laisvę ir nepriklausomybę yra politinė kova. Kiekvienam turėtų būti aišku, kad Lietuvos nepriklausomybę iškovojo politinės partijos ir veiklūs tų partijų nariai. Kovojo už krašto laisvę visa tauta, bet atsakomingsose vietose stėjo politinių partijų žmonės. Partijos siuntė žmones į seimą, į vyriausybę, į įvairias konferencijas. Kada sovietų policija įsigalėjo Lietuvos miestuose ir miesteliuose, ji pirmiausia čiupo įvairių partijų atsakomingsus atstovus. Rusai žinojo, kad bet kurios politinės partijos atstovas komunistams yra pavojingas, nes jis yra susipratęs lietuvis, ginantis gimtinio krašto teises. Jokiai politinei partijai nepriklausantis lietuvis jiems nebuvo pavojingas. Politinei partijai nepriklausantis, politika nesidominčius ir apie politiką nieko neišmanančius žmones lengviausiai pasigauna komunistai. Politiką nesidominčius, bet politikuoti norinčius jaunuolius komunistai labai lengvai pasigauna ir nusiveda lietuviams nenaudingais keliais.

Lietuviškas jaunimas, kuriam rūpi Lietuvos laisvė ir lietuvių tautos gerovė, privalo domėtis politinėmis partijomis, pripažinti jų programas, kovos būdus ir siekimus. Jaunimas, kuris nesidomi politinėmis partijomis, Lietuvai vargu bus naudingas. Vienas jaunuolis mažai tegalės padaryti, o dirbti su kitais jis nemokės. Lietuvių tarpe yra įvairių politinių partijų. Jaunuolis gali pasirinkti jo pažiūroms artimiausią grupę ir išmokyti veikti kartu su josios nariais. Tada jis bus naudingas Lietuvai ir lietuviams.

kraipė galvas ir stebėjosi, kodėl jis leidžia laiką, ieškodamas mirštančiųjų pinigų, bet ne gyvųjų sielos reikalų.

Žmonės, turį daug geros valios, pradėjo patys kovoti už lietuvių krikščionio garbę kapinėse, rūpinis švento Tėvo atsišaukimu į pasauliečius įsijungti į Bažnyčios gyvenimą ir kovoti su gyvenimo negerovėmis. Tačiau Brizgys nepajudino nei piršto, tik ėjo gandai, kad jis rūpinasi vien šios žemės turtais ir karjera, kurią kardinolas Cody gali ištraukti iš po rankovės. Bet niekas nesitikėjo, kad vysk. Brizgys išeis organizuoti prieš savo tautos krikščionis, paremdamas vietinės hierarchijos užmačias nutautinti mūsų jaunimą per pirmą komuniją ir nuskurdinti mūsų religinį gyvenimą, išplėšiant pagarbą žmogaus pagaldojimą. Nedvejodamas per nusamdytus lietuviškos ir angliškos spaudos puslapius, pats pasiskelbė, kad jis remiaš Cody... Daugiau jam niekas nerūpi!

Lietuviškos visuomenės susirinkimas, apsvaustęs tokį Brizgio elgesį, davė tinkamą atsakymą, kuris, rezoliucijos formoje, yra plčiai paskelbtas su Algio Regio, Bendruomenės Komiteto pirm. Kazio Barzduko ir Lottie Giedraitienės parašais. Lietuvių spauda ir veiksniai pasmerkė tokią tikinčiųjų išdavystę.

Visuomenė buvo labai nusteibinta, sužinojusi, kad liepos 4 dienos Dainų šventėje vysk. Brizgys yra garbės svečias! Pasiptikintimo bangos pradėjo reikštis šventės išvakarėse ir išryškėjo, kad kelias grupių ryžiasi demonstruoti prieš tokią nepatriotišką dalykų padėtį. Mus pasiekė žinios, kad įvyks neramumai amfiteatre ir prie jėjų mo. Išryškėjo, kad A. Regis nebuvo autorizavęs tokių demonstracijų. Susidarė rimta grėsmė Dainų šventės programai, nes žmonės buvo pasiryžę ir turėjo negincijamai rimtą pagrindą pareiškimui savo protesto. Atrodė, kad nieks negalės šios idealistinių žmonių grėsmės sulaukyti.

Algis Regis buvo vienintelis asmuo, kuris galėjo šį reikalą sukontroliuoti, nes jo ir lietuvių tikinčiųjų pastangos suteikia daug dėmesio ir pagarbos plačioje lietuvių visuomenėje. Nors Regis pilnai įvertina tikintiesiems daromas skriaudas ir už jų reikalus yra paaukojęs didelę dalį savo gyvenimo, bet jis kartu yra ir bendruomenininkas,

Pavergtos Tautos

Ryšių su artėjančia Pavergtųjų Tautų Savaitė latvis Dr. Alexander V. Berkis, Longwood College istorijos profesorius, straipsnyje "Captive Nations" rašo iš Farmville, Va.:

Einant Public Law 86-90 trečioji liepos mėnesio savaitė bus skelbiama Pajungtųjų Tautų Savaitė. Kongreso rūmai dar 1959 metais priėmė įstatymo originalą, liečiantį Pajungtųjų Tautų Savaitę. 1966 metais Kongresas priėmė rezoliuciją, skatindamas Prezidentą sukelti pasaulio opiniją Jungtinėse Tautose Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymo reikalui. Ši rezoliucija griežtai pasmerkė Sovietų Rusijos Pabaltijo valstybėse daromą genocidą. Nepaisant tų kilnių rezoliucijų, Pajungtųjų Tautų Savaitė pasidarė beveik be prasmės daugiausiai dėl kairiuojančių TV

plačių pažiūrų ir didelės kultūros žmogus. Jis atsišaukė į vyskupo Brizgio elgesiu pasiptytinusią visuomenę per spaudą ir radiją ir prašė, kad per Dainų šventę neįvyktų protestų demonstracijų, kad ši diena yra džiaugsmo per dainos meną diena ir prašė visus įvertinti rengių ir dalyvių pastangas ir iškilmingą nuotaiką. Patyrėme, kad vėliau A. Regis asmeniškai kreipėsi į pasirengusius piketuotojus. Jam, turinčiam didelį autoritetą ir pagarbą Bendruomenės žmonėse ir sklypų savininkuose, pavyko perkalbėti šias pastangas atidėti tolimesniam laikui ir išlaikyti Dainų šventės rim-

Čikagos klebonai ir ypač vyskupas Brizgys, vietoj šnaikavę ir Regį ir ieškoję kokių priekabių, jei būtų geri krikščionys, galėtų pasimokyti iš jo kultūros, takto ir atsižvelgimo į savo tautai dirbančių žmonių jautrius reikalus, o ne be pagrindo kaltinti apmokėtose skelbimuose, kad Regio vadovaujamas judėjimas neturįs įgaliojimų nei reikiamo skaičiaus ir t. t. Visa lietuviška spauda, kuri tik minėjo Brizgio ir Regio konfrontaciją, yra pasauliečių, bet ne vyskupo ir klebonų pusėje. Visa lietuvių Bendruomenė ir tikintieji entuziastingai remia Regio vadovaujamo Komiteto ir lietuvių visuomenės pastangas grąžinti pagarbą lietuviui krikščioniui kapinėse ir teisę turėti balsą bažnyčiose ir kitose institucijose, kurias kelios kartos sukūrė mūsų tautos ateiviai Amerikoje. Marquetparkietis

komentatorių ir laikraščių vengimo pasmerkti arba net minėti genocidą bei kolonializmą. Sovietų Rusijoje ir totalitarinėse mažumų valdžias Rytų Europoje. Iš kitos vėl pusės, mūsų kairiaujantieji žinių pranešėjai pradėjo visai išpūsti Amerikos karių tariamas žiaurenes prie My Lai ir kituose Pietinio Vietnamo kaimuose, siekdami suniekinėti bet kokią lojalią tarnybą Jungtinėms Valstybėms.

Kuomet beveik visos kolonijinės tautos Afrikoje ir Azijoje įsigijo savo nepriklausomybę, pajungtos tautos sudaro Rusų kolonijinei imperijai fatališką silpnę. Dėl to mes turėtume padidinti ir pagerinti Laisvos Europos Radio, Laisvės Radio ir Amerikos Balso translācijas. Tos translācijas yra labai populiarios Rytų Europoje ir pacyčio Sovietų Sąjungoje. Jos yra mūsų strateginiai ginklai prieš rusų agresiją.

Padėka

Atvykau į Chicago Lietuvos istorijos vadovėlio spausdinimo reikalui. Parengiau mini-ma vadovėlį anglų kalboje, *History of Lithuania*, kuriuo gerai galės pasinaudoti lietuviškas jaunimas kalbantis angliškai.

Šia proga buvau pakviestas į mielių bičiulių inž. Antano ir Marijos Rudzių Lietuvių Forumą, kur turėjau progos Chicago lietuvių visuomenei paaiškinti savo gyvenimo tolimesnius planus ir darbus.

Išvykdamas iš Chicago ir manydamas pastoviai apsigyventi Romoje, tariau nuosirdų aciu ponams Antanui ir Marijai Rudziams ir prašysiu gerąjį Dievulį savo maldose palaimos jų gražiose darbuose lietuvių tautai.

Msgr. J. Končius
Balso Garbės Pirm.

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE", — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

ANDRIUS NORIMAS

BE MEILĖS

NOVELĖ

4

Bet miegas jau išblaškytas. Prieš akis vėl slenka baltų debesėlių pievos. Rodos, turėtų būti taip minkšta per juos skristi, bet jautiamas kratymas, lyg rastai riedėtų per grubų grindinį arba per šalčio sukaustytą kaimo kelio purvą.

Patarnautoja atneša storulius valgyti. Jis godžiai kemsą dideliais kėsniais mėsos kepsnį, tarytum būtų išbadėjęs per kelias dienas. Jonui mergina atneša kavos. Paduodama šypelė. Jis neskubėdamas sriubčioja karštą gėrimą ir junta gaivų prašaidrėjimą. Vis žvilgčioja pro langą. Dabar lėktuvas skrenda per kažkokių kalnų. Kur dabar esama — niekas neaiškina ir nepasako. Tik po pusvalandžio nuobodaus dairymosi pilotas per garsiakalbį praneša, jog kelionės tikslas netrukus bus pasiektas. Kelivai sujuda, pasiruošia, bet dar saugumo diržų neatleidžia.

Tik nutūpus didžiuliam aerodrome, leidžiama išsivaduoti iš prikaustymų prie kėdžių nugarėlių. Pro didelius stiklinius langus matoma minios žmonių laukiamosios salės.

"Rodos, kiekvienas turi tarnybą, darbą, arba pareigas. O tiek keliaujančių,

tiek dykinėjančių ir laukiančių! Na, kas dabar? Reikia susirasti viešbutį".

Jonas nutaria keliauti Oro Linijos autobusu ligi miesto centro. Čia pat viešbutis. Nedelsdamas įeina ir užsirašo. Gauna kambario raktą ir keltuvą pakyla į kažin kurį aukštą.

Numeta ant lovos porfelį ir nusivelka švarką.

"Na, o dabar kas? Negi viešbuty sėdėsiu?"

Pats savęs klausia. Tarytum koks instruktorius ar egzaminuotojas.

"Gal dabar jau paskambinti? Juk galiu ir namie nerasti, jei bus per vėlu. Ak, *vigor in arduis!* Taip jo trūksta, to stiprumo sunkiose valandose..."

Pasiblaškęs po kambarį, pagaliau, stveria telefonų knygą. Ieško Millerio pavardės. Storiausia knyga! O tų Millerių bene keli puslapiai. Vedžioja pirštu, vis šalia pavardės stengdamasis surasti Aarono vardą. Bet Milleriai pravažiuoja, o Aaronas nesurasas. Millerių tarpe nėra jo.

"Ką daryt? Jo nėra šioje knygoje. Negali būti, kad jam mirus ir jį išbraukė... Koks aš kvailys, vėl... Juk knyga spausdinama daug anksčiau! Tur būti knygoje! Bet jeigu jis nenori savo pavardės telefono knygoje? Juk yra tokių. Ir aš dažnai pasigailiu savo pavardės joje, nes visokie vertelgos siuntinėja savo skelbimus ir reklamuoja prekes... Gal ir Aaronas? ... Bet... Reikia pabandyti ir kitur... Tarp Muellerių, su "u" po raidės M, ir su dviem l."

Greit įsitikina, jog Aaronas taip ir vadinasi. Pasižymi adresą ir telefono numerį. Tik dabar staiga kažkoks nedrąsumas apima. Lyg gėda būtų lįsti į svetimus namus. Lyg gaila pasidaro, kad turėjo iš taip toli atskristi tik tam, kad pajustų praėjus norą Gloriją aplankyti.

"Na, ką gi aš jai sakysiu? Nuo ko pradėsiu? Juk iš karto nepulsiu ant kaklo! Ir ji taip pat to nedarys... Bet... turiu dabar tęsti pradėtą žygį iki galo. Be reikalo gal... Pagaliau, ko gi man baimintis? Ar aš koki nusikaltimą darau? Ar kas uždraus man aplankyti seną draugę, nelaimės ištiktą?"

Lyg patvirtindamas paskutinę mintį, Jonas nugali savo baiktumą ir ryžtingai pirštu išsuka skydelio skaitlines. Išgirsta tirštą moters balsą, bet tai ne Glorija.

— Muellerių rezidencija...
— Ar galiu kalbėti su ponu Mueller?
— O kas prašo?
— Jos geras bičiulis... Jonas.
— Prašom palaukti...

Po minutės atsiliepią nuvargęs balsas. Iš karto Jonas atpažįsta tiek kartų įvairiomis aplinkybėmis girdėtą ir mielą balsą.

— Glorija! Labai užjaučiu tave, mirus vyru... Čia Jonas.
— Jonas? Koks Jonas?
— Tai jau pamiršai? Jonas Rova.
— Trumpa valandėlė tylos. Po to tylus, sulaikomas juokas, lyg sumišimas, bet tuoj Glorijos balsas surimėja.
— Ak, tai tas... mano Jonas! Tai iš kur tu?

Taip paglosto širdį jos ištartas "mano" Jonas. Iš karto palengvėja visas reikalas. Jis net nujaučia savo pasisekimą.

— Aš atvykau, jau esu čia... Dabar esu vienas. Norėčiau tave aplankyti... jeigu galima?

— Aplankyti?...
Vėl ilgai Glorija neatsako. Jonas net pagalvoja, jog ji atsisaukė nuo ragelio.

— Allo... Ar tu esi ten, Glorija?
— Gerai. Gali užteiti kelioms minutėms...

— Ar dabar, tuoj pat? Ar nebus per anksti? Dabar tik devynios.
— Ateik, tiek to...
— Ačiū, Glorija! Aš tuoj pat!

Netikėtai vėl ima jaudintis. Ragelis padėtas, bet Jonas jį dar kartą pakelia. Išgirdęs stoties signalą, susipranta padėti vėl.

"Kas dabar? Kas dabar? Nagi — taip tiesiog ir eiti? Juk reikia, gal būt, kokią gėlę? Puokštę? Bet ar tinka, mirus vyru? Tačiau argi man svarbu numirėlis? Juk aš atvykstu ne kaip ramintojas, ne kaip užjaučiantis, bet... kaip pasipiršėjas. Taip sakant, *veni, vidi, vici!* Atvykau, tuoj pamatysiu ir... nugalėsiu! Juk ji mane pavadino "mano"... Tai jau geras ženklas! Gal pasiilgo manęs, kaip kadaise sakydavo ir rašydavo... O gal ne? Bet gėlė ne pro šalį..."

Išėjęs į gatvę, netrukus susiranda gėlininko krautuvę. Nuperka raudoną rožių didelę puokštę. Tik po to pasišaukia ne-

toliese stovintį taksi. Jau sėdėdamas automobilį, junta nervotumą... nebesugauja minčių.

"*Per aspera ad astra!* Taip, tik per kančias žmogus ir pasiekia žvaigždes ir pasisekimą. Kad tik greičiau paašikėtų viskas... Ar ji man palanki? Ar tiksiu jai?"

Šluostosi rasoą kaktą. Nežymiai virpa kojos ir rankos. Kažkokia lūkestingai baimė. Ir siekia laimės, ir — bijo jos.

"Kaip man elgtis? Taip norisi ją apkabinti ir pirmą partą po tiek metų pabučiuoti! Bet ar dera ją bučiuoti tuoj įėjus? Kodėl ne? Juk ji mano draugė, bičiulė... kuonė sužadėtinė! Ji man laisvus rašydavo, ir aš juos visus turiau. Taip, stalčiuje. Paaukuota virvele surištas pundelis iškvėpintų man brangių žodžių..."

Taksi sustoja. Ir Jono širdis kažkur nukrinta. Kojos ima smarkiai drebtį beinant link dviejų aukštų atskiros namo.

— El, ponas! Trys doleriai priklauso! Atsigrįžta į šoferį. Skuba siekti pinigėlių. Bet gėlių puokštė kliudo. Su viena ranka nepatogu išimti banknotus.

— Aš... atsiprašau... Būčiau užmiršęs...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Naujienuos"

JAUNA LIETUVAITE ISRADĖJA

Limos pupelių ekstraktų
atpažino kraujo rūšis

BUSIMOJI MOKSLININKĖ

Austin aukšt. mokyklos Chicagoje senior, studentė Viktorija Paukštė (Viky Paukštys) pagarsėjo didžiojoje spaudoje savo išradimu, kaip limos pupelių ekstraktų atpažinti A tipo kraujo rūšį. Hektoen instituto direktorius Dr. Costea jos išradimu gyvai susidomėjęs.

Austin aukštesniosios mokyklos mokinė 16-metė Viki (Viktorija) Paukštė, gyvenanti 5524 W. Kamerling St., atgavė būdą atpažinti A tipo kraujo rūšį pavartojant limos pupelių ekstraktą.

Viki išbandė 300 kraujo pavyzdžių ir šimto nuosimčių tikrumu atskyrė kiekvieną A tipo pavyzdį.

Viktorija Paukštė tą idėją gavo perskaičiusi straipsnį, kad yra daromi bandymai atpažinti kraujo rūšis eksperimentuojant su įvairių skalių ekstraktais. Savo eksperimentus ji pradėjo namie su grūdama visokiausias sklas ir gautą tešlą skiedama druskos vandeniu. Gavusi teigiamus rezultatus ji kreipėsi į Hektoen instituto direktorių Dr. Nicolas V. Costea patarimo. Dr. Costea ėmėsi jai padėti patarimais, bet pasakė, kad yra reikalinga mažiausiai 1,500 bandymų, kol bus galima šimtą nuosimčių tikrumu sakyti, kad limos pupelių ekstraktas tikrai veikia. Kad studentė galėtų eksperimentuoti tinkamesnėse sąlygose, panaudodama mokslinius instrumentus, jis jai leido dirbti laboratorijoje.

Dabar dviem metams praėjus tikrai nustatyta, kad limos pupelių ekstraktas iš tikrųjų su krauju, A kraujo grupės nuosėdos nusėda vamzdelio dugne, Dr. Costea pareiškė, kad jis jaunajai studentei pagelbėjo tik techniskais patarimais, bet visas išradimas yra jos vienas.

P-lė Viki Paukštys yra Austino mokyklos garbės studentė ir tą mokyklą ateinančiais metais baigusi stas į vieną iš trijų universitetų — Harvardą, North western arba Illinois Circle Campsus; ji žada būti daktarė. Ji gyvena su savo motina, kuri yra Illinois universiteto karbiologijos laboratorijos vyresnioji technikė.

Patarė pasimokyti švaros iš indėnų

Amerikiečiai gali pasimokyti iš senovės Amerikos indėnų kultūros kaip reikia gyventi daroje su gamta ir savo aplinka, pasakė buvęs JAV vidaus sekretorius Stewart Udall, neseniai kalbėdamas Chicagoje, per indėnų Centrai parenti suruoštus pietus.

"Ekologinis sąjūdis visu rytu sugrįžta prie indėnų kultūros", pasakė jis. "Lygsvaros išlaikymas su gyvenamąja aplinka buvo viso jo gyvenimo esmė".

Udall pareiškė, kad indėnų gyvenimo būdas ir stilius turi būti išlaikyti, ir apsaugoti ir įjungti į didesniąją Amerikos kultūrą. "Tos rūšies pasaulyje, kuriame mes dabar gyvename, yra labai aišku, kad mums indėnai yra reikalingi". Udall kvietė dalyvius rašyti laiškus savo komandai šimtą nuosimčių tikrumu sakyti, kad limos pupelių ekstraktas tikrai veikia. Kad studentė galėtų eksperimentuoti tinkamesnėse sąlygose, panaudodama mokslinius instrumentus, jis jai leido dirbti laboratorijoje.

"NAUJENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪTULIS

gresmanams ir senatoriams, kad būtų sąžiningai paskirtos teritorijos, reikalingos eskimams ir indėnams gyventi Aliaskoje. Tuo tarpu pačioje Chicagoje indėnai neturi kur galvos priglausti.

RADO PRAEITĄ ŽIEMĄ EZERE NUSKENDUSIUS

Praeitą vasario 27 dieną dingę be pėdsako du jauni mokslininkai, dirbę Argonne National laboratorijoje, Dr. Charles Johnson, 38 metų, ir Miss Ruth Zeman, 32. Jie buvo išvažiavę į Indianą prie Michigan ežero ir palikę automobilį Miller Dunes naujoje fotografuoti ežero krante suneštų ledinių. Ir dingę.

Miss Zeman kūnas buvo bangų išmestas į krantą tarp Miller ir Ogden Dunes ir rastas birželio 28 d., o Dr. Johnsono tik liepos 8 d.

Jaunos Viešnios iš Kalifornijos

Pas močiutę Oną ir tėtuką Aleksą Siliūnus iš Kalifornijos atvyko pavišėti Nijolės ir Liūto Grinių dukros — Audra ir Nida. Audra jau bebaigianti vidurinę mokyklą, o Nida pradžios mokyklos 4-to skyriaus mokinė. Kelionėje lėktuvu ir Chicagoje jaunosios viešnios patyrė daug išpučių. Buvo Dainų šventėje, o dabar su močiute išvyko į skautų stovyklą. Mat, visos aktyvios skautės. Po stovyklos vyks į Kanados šiaurę aplankyti dėdę Donatą Siliūną su dėdine Vida. Sugrįžusios ir kiek paviešėjusios Chicagoje, grįš pas tėvelius ir broliukus, kurie jaunųjų keliauninkių jau pasiilgę laukia. O parsivežtų išpučių užteks visiems metams ir dar ilgiau.

TRUMPAI

— Marian E. Radavičius, Illinois u-to Circle campus studentas, už gerą mokymąsi ir ypatingas vokiečių kalbos studijas buvo apdovanotas įvairiomis knygomis. Dovanas suorganizavo šveicarijos ir Vokietijos konsulatų taip pat Australijos institutas ir Vokiečių klubas.

— Bankus Supermarket, 6334 So. Central Ave., laimėjo varžybas, už Kalifornijos vaivų patrauklų išdėstymą prekybosvietėse. Įteikta Del Monte b-vės skirta 50 dol. premija.

— Diana Kajutis, De Paul universiteto komercijos kolegijos studentė, už gerą mokymąsi yra įrašyta į Dekano garbės sąrašus.

— Chicago Sveikatos departamentas praneša, kad birželio mėn. buvo mieste užregistruota 68 susirgimai tymais. Neturintieji savo asmeniško gydytojo gali pasinaudoti to departamento patarnavimu.

iskiepijant vaikus nuo tymų. Susitarti tel. 744 - 4346.

— Vasario 16 Ginnazija Vokietijoje priima mokinius sekantiems mokslo metams, kurie prasidės rugsėjo 6 d. Prasišymus su išėto mokslo pažymėjimo foto kopija pasiųsti iki rugpjūčio 1 d.

— John W. Balchunas, Clearing apylinkės pašto viršininkas, pervedė vadovavimą 115 tarnautojų įstaigą pagal naujus potvarkius.

— Kun. Petras M. Urbaitis, S. Paulo mieste aplankęs naujai iš Romos į Braziliją atvykusius saležiečius, perėmusius šv. Juozapo parapiją Villa Zelinoje ir susitikęs Pietų Amerikoje savo bendradarbius, rinko pinigų Romoje statomam vytenų bendrabučiui.

— Floridoje Karolis ir Danutė Wertelkos padovanojo sauležiečiams kampinį sklypą, esantį prie Ocala Silver Lake, kad saležiečiai galėtų pasistatyti ten namą.

— Union Pier, salėje liepos 21 d., šeštadienį ruošiamas Naujienų rengimas — piknikas. Michiganas, Indianos ir Illinois valstijose gyvenantieji lietuviai kviečiami rengime dalyvauti ir linksmai praleisti laiką. Dėl informacijų kreipitis į Petrą Lengviną, Box 148, Union Pier, Mich.

— Pavergtųjų Tautų parados įvyks liepos 17 d. (šeštadienį) Visi lietuviai renkasi 11 val. tarp Clark ir LaSalle gatvių ant Wacker Drive. Lietuviai yra 11 parados numeris. Visi lietuviai prašomi parade dalyvauti. Paradą organizuoja JAV LB apygardos valdyba ir Chicago Lietuvos Taryba.

— Jonas Jasaitis, advokatas Povilas Zumbakis, dr. Kastytis Jucius, Viktorija Dirgelaitė ir Valdemaras Šadauskas, LB apygardos atstovai, dalyvaus pavergtųjų Tautų Savaitės parados organizavimo k-to posėdyje, kur buvo aptarta savaitės pravedimo ir parados suorganizavimo reikalai. Chicago Lietuvos taryba posėdyje atstovavo Julius Pakalka ir Pranas Pakalkienė. Paradas įvyks liepos 17 d. 11 val. Visi lietuviai turėtų jausti pareigą šiame parade dalyvauti.

— LB apygardos ir Chicago Lietuvos Tarybos atstovai ateinančią savaitę vakarais budės Alt'os raštinėje ir teiks informaciją Pavergtųjų Tautų Savaitės ir parados reikalais. Alt'os telefonai: 778 — 6900 ir 778 — 6901. Asmenys turintieji nedengtus automobilius prašomi parade dalyvauti su automobiliais. Apie dalyvavimą prašoma pranešti Alt'os raštinei.

— Pavergtųjų Tautų Savaitės paradas — eiseną šiemet, kaip kasmet, bus Chicago didmieso Lietuvių Meškeriojų - Medžiotojų Klubas kviečia visus į pikniką liepos 18 d. Bruzgulinės sode, prie Tautinių kapinių. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Gros Ramonio orkestras. Pradžią tuoj po piet. (Pr).

— Lietuvių organizacijos prašomos Pavergtųjų Tautų eisenon atsinešti vėliavas. Juo vėliavų daugiau, juo ir išpuolis bus geresnis. Šiemet norima, kad lietuvių grupė atrodytų gražiausiai ir būtų didžiausia.

— Chicago Lietuvos Meškeriojų - Medžiotojų Klubas kviečia visus į pikniką liepos 18 d. Bruzgulinės sode, prie Tautinių kapinių. Bus įvairių valgių ir gėrimų. Gros Ramonio orkestras. Pradžią tuoj po piet. (Pr).

SYARBU SLA 63-čios KUOPOS NARIAMS

Kiekvienas 63-čios kuopos narys turėtų susižinoti su ponija Ona Biežiene, kad galėtų patikrinti sumokėtas duokles. Ponija Biežienei galima parašyti tokiu adresu: 3241 West 66 Plac, Chicago, Illinois, arba telefonuoti RE 7-7868.

Ponija Biežienė noriai atsakys į laiškus arba atsakys telefonu. Geriau iš anksto patikrinti duokles, kad vėliau nekiltų nesusipratimų. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia

WE ARE LOOKING FOR A TRUSTWORTHY cleaning woman. 3 days a week. References required. Must speak English. 328-2148 between 10 A. M. & 2 P. M. Vicinity of South Blvd. EWANSTON

WAITRESSES Full and part time for Country club in Skokie, Tuesday through Sunday. Over 21. Own transportation. Pleasant working conditions. Call Mrs. LUCILLE NICHOL OR 6-0300

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

150 PER WEEK for qualified sober couple as butler & cook for adult family of two. Farm estate approx. 25 miles west of Chicago area, 10 months Chicago, 2 months Arizona in answering, answer in English, give telephone No. Write # AF Box 317, 225 W. WASHINGTON ST. CHICAGO, ILLINOIS 60606

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

BY OWNER GROCERY North side, gross, in excess of \$100-day. \$2,200. 878-0056 8 A. M. — 8 P. M. Mon-Fri. 12 to 8 P. M. Sat.

CEMETERY LOTS FOR SALE Kapinių sklypai pard.

CEMETERY LOT FOR SALE Mount Auburn — Homewood section. 8 great lot. Reasonable. CALL 788-7331

APDRAUDŲ AGENTŪRA: Namu, automobilio, gyvybės, sveikatos ir biznio.

J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL VI 7-9327

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm, Fire, and Life Insurance Company

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO. Telef. 434-4660

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET. Tel.: Republic 7-1941

DAŽAU NAMUS IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda. L. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS

INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI

Namų pardavimas, pirkimas, Įvairūs draudimai. BUD'S REAL ESTATE BALYS BUDRAITIS 4307 So. Kedzie, Chicago TEL. — 254-5551 1339 State St., Lemont, Ill. TEL. — 257-5542

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIEMS MENESINIAMS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

SAVININKAS PARDUODA 12 butų 5 metų namą. Moderniai įrengtas.

\$24,000 pajamų per metus. Žemos išlaidos. 2532 So. 58 Ct., Cicero. Tel. 863-2231.

12 BUTŲ PO 2 MIEGAMUS 3 metų delux mūras su garažais, bendra svetainė, daug priedų, pietvakarių priemiestyje prie golfo lauko. Skambinkite savininkui 598-0560.

VISKĄ APIE NAMUS

Taisau (remodeluoju) senus namus, stogus, langus, dažau, sutvarkau elektrą ir t. t. Skambinti ALEKSUI Telef. 927-7186

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MURINIS, sklypas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell. PUKUS BUNGALOW, įrengtas sklypas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ta prie California Ave.

MAISŲ KRAUTUVYBĖ ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Jūdi vieta.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET CL 4-2390

10 BUTŲ, mūras, alumi. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Truman. Tel. 879-5500.

6 1/2 KAMB., 18 metų mūr., šil. gazu, įrengtas rūšys, 2 1/2 vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$28,900.

1 1/2 AUKSTO 12 metų murinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas, gražiai įrengtas rūšys, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MURINIS. Nauja šiluma gazu, aluminijaus langai, 2 automobilio garažas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

3 MEGAMU apyaujus mūras. Šiluma gazu, aluminijaus langai, centrinis šildymas, 2 automobilio garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

NERIS REAL ESTATE

3809 WEST 63rd STREET Tel.: 471-0321

FOR SALE BY OWNER. 4 bedroom 2 story house on 4 lots. Income apartment on 2nd floor. Full basement. 2 car garage. 2 blocks from Fox river. Near train and transportation. Price high 30's. Call (312) 658-4755 for appointment.

SCHAUMBURG — BY OWNER —

4 bedrooms — 2 1/2 baths. Large family room with fireplace, includes washer — dryer — dishwasher — disposal — built-in oven & range plus extras. Two car garage, mid 40's. Show by appointment — must sell. CALL: 529-7046

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL 4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609 TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME LOANS INSURED SAVINGS Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention 4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.) CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-2448

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelės pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausias kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

ALNAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę išgyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsimė. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Malonų paplūdimy pažinti ant smėlio.